

Sygn. akt V S 6/17

POSTANOWIENIE

Dnia 29 marca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Tomasz Pidzik

Sędziowie: SA Lucjan Modrzyk

SA Janusz Kiercz (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2017 r. w (...)

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi A. Ś.

o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie o sygn. akt I C 74/14 Sądu Rejonowego w (...), o sygn. akt VI GC 1076/14 Sądu Rejonowego (...) w (...) oraz o sygn. akt XIX Ga 796/16 Sądu Okręgowego w (...) na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 roku, poz. 1259 z późn. zm.)

z udziałem Prezesa Sądu Okręgowego w (...), Prezesa Sądu Rejonowego (...) w (...), Prezesa Sądu Rejonowego w (...)

postanawia:

1. stwierdzić, że w sprawie przed Sądem Rejonowym w (...), sygn. akt I C 74/14, nastąpiła przewlekłość postępowania;
2. przyznać stronie skarżącej od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w (...) sumę pieniężną w kwocie 2.000 zł (dwa tysiące złotych);
3. oddalić skargę w pozostałym zakresie;
4. zwrócić skarżącej kwotę 200 zł (dwieście złotych) uiszczoną tytułem opłaty od skargi.

SSA Janusz Kiercz SSA Tomasz Pidzik SSA Lucjan Modrzyk

Sygn. akt V S 6/17

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 6 lutego 2017 r. (data wpływu do Sądu Okręgowego w (...) – 7 lutego 2017 r. – k. 3) A. Ś. złożyła skargę na przewlekłość postępowania apelacyjnego toczącego się przed Sądem Okręgowym w (...) pod sygn. akt XIX Ga 796/16 oraz poprzedzających je postępowań przed Sądem Rejonowym (...)

w (...) sygn. akt VI GC 1076/14 i Sądem Rejonowym w (...) sygn. akt I C 74/14, domagając się stwierdzenia przewlekłości w sprawie oraz przyznania od Skarbu Państwa na jej rzecz kwoty 20.000,00 zł, jak też zwrotu kosztów postępowania.

Przedstawiając chronologię czynności podejmowanych w sprawie podniosła, iż takie działanie obu Sądów Rejonowych i Sądu Okręgowego wymaga stwierdzenia przewlekłości postępowania.

Wskazała skarżąca, że pozwem z dnia 23 grudnia 2013 r. skierowanym do Sądu Rejonowego w (...) przeciwko B. P. domagała się pozbawienia tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w (...) z dnia 28 lutego 2013 r. (sygn. akt VI GC 2010/12) i wyroku Sądu Okręgowego w (...) z dnia 30 sierpnia 2013 r. (sygn. akt X Ga 162/13) wydanych w sprawie z powództwa B. P. przeciwko A. Ś.. W pozwie tym zawarła wniosek o udzielenie zabezpieczenia postępowania poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko niej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym

w (...) L. S. sygn. akt Km 832/13, który to wniosek został rozpoznany dopiero w dniu 2 października 2014 r. przez Sąd Rejonowy (...) w (...), gdy sprawę przekazano temu sądowi do rozpoznania jako właściwemu. Zarzuciła skarżąca, że mimo, iż Sąd Rejonowy w (...) okazał się być niewłaściwym to do czasu przekazania sprawy do rozpoznania w innym sądzie nie było przeszkód by rozpoznał wniosek o udzielenie zabezpieczenia albowiem nie rodziłoby to skutku nieważności postępowania. Ponadto jako prowadzące do przewlekłości postępowania przed Sądem Rejonowym w (...) wskazała skarżąca czynności tam podjęte

a polegające na błędnym przekazaniu sprawy do Sądu Rejonowego w (...) na mocy postanowienia z dnia 23 stycznia 2014 r. Na skutek reasumpcji powyższego rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy w (...) postanowieniem z dnia 29 maja 2014 r. ponownie uznał się niewłaściwym, tym razem jednak skutecznie przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu (...) w (...).

Stawiając zarzut przewlekłości postępowania przed Sądem Rejonowym (...) w (...) wskazała skarżąca, że odmowa dopuszczenia do udziału w sprawie pełnomocnika pozwanego winna nastąpić nie w dniu 18 grudnia 2015 r. a ponad rok wcześniej, kiedy sprawa trafiła do tego Sądu. Dopuszczenie pełnomocnika pozwanego do sprawy wpłynęło na późniejszą sprawność postępowania prowadzonego przed tym Sądem.

Co do zarzutu przewlekłości postępowania przed Sądem Okręgowym w (...) to wskazała skarżąca, że oczywistym jej przejawem jest wyznaczenie w sierpniu 2016 r. terminu rozprawy apelacyjnej na sierpień 2017 r.

Prezesa wskazanych wyżej Sądów Rejonowych oraz Sądu Okręgowego w (...), w odpowiedzi na skargę wnieśli o jej oddalenie. Przytaczając chronologię czynności podejmowanych w sprawie przed tymi Sądami podnosili, iż brak jest obiektywnych podstaw do stwierdzenia przewlekłości toczącego się postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

skarga zasługiwała na częściowe uwzględnienie.

Analiza akt sprawy prowadzi do przekonania, że zasadne są podniesione przez skarżącą zarzuty co do niepodjęcia odpowiednich czynności zapobiegających wystąpieniu nieuzasadnionej zwłoki przez Sąd Rejonowy w (...) oraz podejmowanie przez ten Sąd czynności, które nie sposób uznać za prawidłowe.

Za stanowiskiem takim przemawia uporządkowany chronologicznie przebieg postępowania przed tym Sądem:

Skarżąca wniosła w dniu 27 grudnia 2013 r. do Sądu Rejonowego w (...) pozew przeciwko B. P. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego wraz z wnioskiem o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego. Jak wynika z treści pozwu żądanie powódki związane jest z działalnością gospodarczą prowadzoną przez obie strony sporu. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt I C 2051/13, a wobec zawarcia w pozwie wniosku o udzielenie zabezpieczenia we wskazanej wyżej formie Sąd zarządzeniem z dnia 31 grudnia 2013 r. (k. 1) zwrócił się do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) L. S. o nadesłanie akt z prowadzonej egzekucji komorniczej przeciwko A. Ś..

Powódka w ślad za pozwem, w dniu 2 stycznia 2014 r. uzupełniła wymaganą opłatę od pozwu wobec czego sprawa w dniu 14 stycznia 2014 r. została ponownie zadekretowana pod sygn. akt I C 74/14 (k. 47).

W dniu 13 stycznia 2014 r. do Sądu wpłynęły akta komornicze nadesłane przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) L. S. (k. 48).

Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2014 r. Sąd powołując się na brzmienie art. 843 § 1 k.p.c. uznał się niewłaściwym rzeczowo z uwagi na gospodarczy charakter sprawy i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w (...), Wydziałowi Gospodarcemu (k. 51). W związku z czym akta sprawy przesłano do Sądu Rejonowego w (...) gdzie wpłynęły w dniu 31 marca 2014 r. (k. 58). Na skutek zarządzenia Sędziego z dnia 14 maja 2014 r. Sąd Rejonowy w(...)zwrócił akta do Sądu Rejonowego w (...) celem reasumpcji postanowienia z dnia 23 stycznia 2014 r. wskazując, że skoro egzekucja komornicza prowadzona jest przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) L. S. to, mając na względzie treść art. 843 § 1 k.p.c., właściwym do rozpoznania sprawy sądem nie jest Sąd Rejonowy w (...) ale Sąd Rejonowy (...) w (...) (k. 68). Postanowieniem z dnia 29 maja 2014 r. Sąd Rejonowy w (...) zmienił więc swoje postanowienie z dnia 23 stycznia 2014 r. i stwierdzając swoją niewłaściwość rzeczową przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu (...) w (...) (k. 70). Postanowienie to stało się prawomocne w dniu 11 lipca 2014 r. (por. k. 79, k. 88, k. 89). Ostatnią czynnością Sądu Rejonowego w (...) było wykonanie zarządzenia Sędziego z dnia 13 września 2013 r. i przesłanie, zgodnie z postanowieniem z dnia 29 maja 2014 r., akt sprawy do Sądu Rejonowego (...) w (...), gdzie wpłynęły w dniu 22 września 2014 r. (k. 91).

Przedmiotem postępowania wywołanego skargą na przewlekłość postępowania zgodnie z ustawą z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 roku, poz. 1259 z późn. zm.), zwaną dalej w skrócie: ustawą, jest badanie podniesionego przez składającego skargę zarzutu, że doszło do naruszenia przysługującego mu prawa do sądu poprzez przewlekłe prowadzenie postępowania w sprawie. Za przewlekłość postępowania uważa się, że są to wszystkie te sytuacje, w których pomimo realnych możliwości sprawnego prowadzenia postępowania, postępowanie to (na skutek nieuprawnionych działań lub zaniechań sądu) „przewleka się” – a stan ten utrzymuje się przez pewien okres czasu (trwa).

Dla stwierdzenia czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy zgodnie z treścią art. 2 ust. 2 cyt. ustawy ocenić w szczególności terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty. Ponieważ ustawa mówi o nieuzasadnionej zwłóce w rozpoznaniu sprawy, ta wymaga zawinionego, nieusprawiedliwionego obiektywnymi przesłankami opóźnienia w podejmowaniu czynności przez sąd.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić trzeba, że postępowanie w objętej skargą sprawie przed Sądem Rejonowym w (...), sygn. akt I C 74/14 trwało dłużej, niż to konieczne.

W myśl art. 1 ust. 1 ustawy do nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu sprawy może dojść zarówno wskutek bezczynności (zaniechania), jak i wskutek działania sądu. Odpowiada temu nakaz rozważenia przy rozpoznawaniu skargi nie tylko terminowości podjętych przez sąd czynności, ale także ich prawidłowości. W konsekwencji o przewlekłości postępowania można mówić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy. Reasumując, przewlekłość postępowania to nieuzasadnione żadną z okoliczności wymienionych w art. 2 ust. 2 ustawy długotrwałe zaniechanie przez sąd czynności lub podejmowanie czynności nieefektywnych bądź pozornych.

W realiach niniejszej sprawy Sąd Rejonowy w (...) dysponował aktami komorniczymi od dnia 13 stycznia 2014 r. (k. 48). Oznacza to, że najpóźniej w tym dniu uzyskał potwierdzenie informacji wskazanej już w pozwie złożonym do Sądu w dniu 27 grudnia 2013 r., iż egzekucja przeciwko powódce A. Ś. prowadzona z wniosku pozwanego B. P. prowadzona jest przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...). Mając zatem na względzie okoliczność, iż w Sądzie Rejonowym w (...) nie ma wydziału gospodarczego, po myśli art. 843 § 1 k.p.c. sprawa winna zostać według właściwości rzeczowej przekazana do Sądu Rejonowego (...) w (...).

Tymczasem postanowieniem z dnia 23 stycznia 2014 r. uznając się za niewłaściwy rzeczowo Sąd Rejonowy w (...) nieprawidłowo przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w (...), a dopiero postanowieniem z dnia 29 maja 2014 r. zmienił je w ten sposób, że przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu (...) w (...). Nadto,

nadmierny był czas związany z przekazaniem akt sprawy sądowi właściwemu, albowiem mimo, iż postanowienie z dnia 29 maja 2014 r. doręczono stronom 5 czerwca 2014 r. (powódce – k. 88) i 4 lipca 2014 r. (pozwanemu – k. 79), i stało się ono prawomocne w dniu 11 lipca 2014 r., to akta sprawy przesłano do Sądu Rejonowego (...) w (...) dopiero w dniu 17 września 2014 r. Jak wynika z akt sprawy opóźnienie to było wynikiem nie dołączenia do akt – aż do dnia 13 września 2014 r. – zwrotnego potwierdzenia odbioru (k. 88), które do Sądu wpłynęło już w dniu 6 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny podziela również zarzut skarżącej odnośnie nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu wniosku o udzielenie zabezpieczenia zawartego w pozwie złożonym w dniu 27 grudnia 2013 r., a którego brak formalny uzupełniono w dniu 2 stycznia 2014 r. Mimo, iż akta sprawy faktycznie znajdowały się w Sądzie Rejonowym w (...) od 27 grudnia 2013 r. (k. 2) do 28 marca 2014 r. (k. 59), a następnie od 19 maja 2014 r. (k. 69) do 17 września 2014 r. (k. 90) – łącznie 7 miesięcy – nie rozpoznano w tym czasie wniosku powódki o zabezpieczenie jej roszczenia poprzez zawieszenie egzekucji komorniczej. Analiza akt sprawy prowadzi do przekonania, że w tym okresie, poza zwróceniem się o akta komornicze zarządzeniem z dnia 31 grudnia 2013 r., nie podjęto też żadnych czynności dotyczących załatwienia wniosku o zabezpieczenie zawartego w pozwie złożonym w dniu 27 grudnia 2013 r., ponownie zarejestrowanym pod nową sygnaturą sprawy w dniu 14 stycznia 2014 r. – po uzupełnieniu braku fiskalnego w dniu 2 stycznia 2014 r.

Terminy instrukcyjne przewidziane w art. 737 k.p.c., zarówno 7 – dniowy jak i miesięczny, związane są z podstawową funkcją postępowania zabezpieczającego, jaką jest zapewnienie uprawnionemu ochrony w związku z możliwymi niekorzystnymi skutkami trwania w czasie sprawy rozpoznawanej przez sąd, stąd winno wynikać dążenie sądu do ich nieprzekraczania. Zgodzić się trzeba ze skarżącą, iż brak było przeszkód by wniosek o udzielenie zabezpieczenia został rozpoznany przez Wydział Cywilny Sądu Rejonowego w (...) – także wówczas gdy ten uznał się już za niewłaściwy rzeczowo w sprawie – albowiem rozpoznanie przez sąd w wydziale cywilnym sprawy podlegającej kompetencji sądu gospodarczego nie powoduje nieważności postępowania.

Z zebranego w sprawie materiału wynika więc, że nieuzasadniona zwłoka w rozpoznaniu sprawy, wystąpiła między 14 stycznia 2014 r. tj. dniem kiedy po raz kolejny zarejestrowano w Sądzie Rejonowym w (...) pozbawiony już braków formalnych pozew skarżącej wraz z wnioskiem o udzielenie zabezpieczenia roszczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego a dniem 17 września 2014 r. kiedy to akta sprawy wysłano do Sądu Rejonowego (...) w (...) jako właściwego rzeczowo do rozpoznania sprawy z powództwa A. Ś..

Skarga o stwierdzenie przewlekłości postępowania przed tym Sądem Rejonowym była więc uzasadniona, albowiem postępowanie przed nim trwało prawie 7 miesięcy pomimo możliwości niezwłocznego przekazania sprawy sądowi właściwemu bezpośrednio po wpływie pozwu.

Podnieść należy także, iż nie można uznać, aby do wystąpienia przewlekłości postępowania przed Sądem Rejonowym w (...) przyczyniła się strona skarżąca, choćby tym, że wniosła sprawę do niewłaściwego rzeczowo sądu.

Uwzględniając częściowo żądanie skarżącej i stwierdzając przewlekłość postępowania przed Sądem Rejonowym w (...) sygn. akt I C 74/14, w oparciu o treść art. 12 ust. 4 Sąd przyznał skarżącej od Skarbu Państwa sumę pieniężną w wysokości 2.000 zł uznając, iż jest ona adekwatną rekompensatą za zaistniałą w sprawie przewlekłość postępowania. Mając zatem na względzie przedmiot sprawy, która nie jest skomplikowana pod względem prawnym, jej znaczenie dla skarżącej (wagę sprawy) oraz okres wyczekiwania na podjęcie przez Sąd orzekający określonych działań, Sąd ustalił wysokość należnych skarżącej sumy pieniężnej na 2.000 złotych.

W ocenie Sądu kwota 20.000 złotych, jakiej żądała skarżąca jest znacznie wygórowana, biorąc pod uwagę przede wszystkim okres w jakim została stwierdzona przewlekłość postępowania oraz wagę sprawy. Suma pieniężna, o której mowa w art. 12 ustawy, nie pełni funkcji odszkodowawczej, a stanowić ma jedynie formę rekompensaty,

zadośćuczynienia obejmującego wyłącznie straty moralne i ujemne dolegliwości związane z przeciągającym się postępowaniem sądowym bądź egzekucyjnym.

Stwierdzić należy jednocześnie, iż Sąd Apelacyjny nie dopatrzył się nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznawaniu sprawy w postępowaniu zawisłym przed Sądem Rejonowym (...) w (...) pod sygn. akt VI GC 1076/14 oraz w postępowaniu odwoławczym o sygn. akt XIX Ga 796/16. Podejmowane w toku tych postępowań czynności były prawidłowe, a ich realizacja przebiegała sprawnie, bez nieuzasadnionej zwłoki.

Po przekazaniu przez Sąd Rejonowy w (...), akta sprawy

z powództwa skarżącej A. Ś. przeciwko B. P. wpłynęły do Sądu Rejonowego (...) w (...) w dniu 22 września 2014 r. (k. 91),

a przedłożone zostały Sędziemu referentowi w dniu 29 września 2014 r. (k. 93). Postanowieniem z dnia 2 października 2014 r. Sąd Rejonowy (...)

w (...) udzielił zabezpieczenia powództwa o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w (...) z dnia 28 lutego 2013 r. wydanego w sprawie akt VII GC 210/12 oraz wyroku Sądu Okręgowego w (...) z dnia 30 sierpnia 2013 r. wydanego w sprawie o sygn. akt X Ga 162/13 przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego toczącego się pod sygn. akt KM 838/13 prowadzonego przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) L. S. (k. 94). Następnie na zarządzenie z dnia 19 listopada 2014 r. doręczono pozwanemu pozew z pouczeniem (k. 100, k. 105), na który pozwany złożył w terminie odpowiedź (k. 106-110) – data wpływu do Sądu 29 grudnia 2014 r. Zarządzeniem z dnia 30 stycznia 2015 r. wyznaczono termin rozprawy na dzień 5 marca 2015 r., na który zarządzono wezwać świadka (k. 111) czego jednak nie wykonano z uwagi na brak adresu świadka w aktach sprawy (k. 119). Na rozprawie w dniu 5 marca 2015 r. powódka zmieniła powództwo wobec czego Sąd wyznaczył pozwanemu 14 dniowy termin na ustosunkowanie się, zobowiązał pełnomocnika powoda do podania adresu świadka pod rygorem pominięcia tego dowodu oraz wyznaczył kolejny termin rozprawy na dzień 9 kwietnia 2015 r. (k. 133) Na rozprawie w dniu 9 kwietnia 2015 r. Sąd doręczył powódce odpowiedź pozwanego złożoną w dniu 8 kwietnia 2015 r. przez jego pełnomocnika, w której ten wniósł o odrzucenie pozwu

i dopuszczenie dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach Sądu Rejonowego w (...) o sygn. akt VII GC 210/12. Wobec czego Sąd postanowił zwrócić się o te akta

i celem wykonania tego postanowienia odroczył rozprawę na termin w dniu 2 lipca 2015 r. Świadek, który stawiał się tego dnia na rozprawę został zobowiązany do stawiennictwa na tym terminie, podobnie jak powódka (k. 147). Postanowieniem z dnia 2 lipca 2015 r. Sąd odmówił odrzucenia pozwu (k. 167), a na rozprawie w dniu 2 lipca 2015 r. dopuścił dowód z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy SR w (...) VII GC 210/12 oraz przeprowadził dowód z przesłuchania świadka oraz powódki. Rozprawę odroczone na kolejny termin w dniu 29 października 2015 r. celem uprawomocnienia się postanowienia o odmowie odrzucenia pozwu (k. 168-171). Jak wynika z pisma Prezesa Sądu Rejonowego (...) w (...) dotychczasowa Sędzia referent w sprawie,

w międzyczasie korzystała z urlopu od dnia 20 lipca do 21 lipca 2015 r., od dnia 27 lipca do 14 sierpnia 2015 r., od dnia 29 września do 1 października 2015 r., zaś od dnia 2 października 2015 r. przebywała na urlopie macierzyńskim. Wobec powyższego zarządzeniem z dnia 4 listopada 2015 r. sprawa została przekazana do referatu innego sędziego (k. 180 v). Rozprawę wyznaczoną na dzień 29 października 2015 r. odroczone celem prawidłowego zawiadomienia pozwanego o terminie rozprawy na dzień 18 grudnia 2015 r. Zarządzeniem z dnia 4 listopada 2015 r. Sąd wezwał pełnomocnika pozwanego, do wykazania swojego umocowania, a na termin rozprawy w dniu 18 grudnia 2015 r. świadka i powódkę celem ich przesłuchania (k. 180). Na rozprawie w dniu 18 grudnia 2015 r. Sąd odmówił dopuszczenia do udziału w sprawie dotychczasowego pełnomocnika pozwanego i odroczył termin rozprawy na dzień 26 lutego 2016 r. celem przesłuchania świadka, który prawidłowo wezwany nie stawiał się (k. 197). Rozprawa wyznaczona na dzień 26 lutego 2016 r. również została odroczone celem przesłuchania świadka, albowiem, jak ponownie podała powódka, zawnioskowany przez nią świadek przebywa i pracuje za granicą wobec czego po raz kolejny niemożliwe było jego stawiennictwo (k. 207). W związku z powyższym następny termin rozprawy wyznaczono na dzień 13 kwietnia 2016 r.

Na rozprawie w dniu 13 kwietnia 2016 r. powódka cofnęła wniosek o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadka wobec czego Sąd dopuścił i przeprowadził pozostałe dowody, w tym z przesłuchania powódki, i zamknął

rozprawę wyznaczając termin publikacji wyroku na dzień 27 kwietnia 2016 r. (k. 213 – 214). Wyrok zapadł w dniu 27 kwietnia 2016 r. (k. 216-217).

Zarówno powódka jak i pozwany złożyli w terminie wnioski o sporządzenie uzasadnienia wyroku, które doręczono powódce i pozwanemu odpowiednio w dniach 7 czerwca 2016 r. i 14 czerwca 2016 r. (k. 238, k. 239). Złożona przez pozwanego w terminie apelacja od wyroku z dnia 27 kwietnia 2016 r. wpłynęła do Sądu w dniu 1 lipca 2016 r., a jej odpis doręczono powódce w dniu 15 lipca 2016 r. (k. 251) Wniesione w ślad za apelacją pismo uzupełniające doręczono jej natomiast w dniu 27 lipca 2016 r. (k. 257). Zarządzeniem przewodniczącego wydziału z dnia 4 sierpnia 2016 r. akta sprawy wraz z apelacją przekazano do Sądu Okręgowego w (...) gdzie wpłynęły w dniu 12 sierpnia 2016 r. (k. 258),

Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzić należy, iż tok postępowania przed Sądem Rejonowym (...) w (...) nie wskazuje w żadnym razie, iż postępowanie to było dotknięte przewlekłością. Czynności Sądu w całym okresie, w szczególności postępowanie z wniosku o udzielenie zabezpieczenia, wzywianie stron o uzupełnienie wniosków dowodowych czy wydawanie zarządzeń oraz ich realizacja, podejmowane były terminowo, bez zbędnej zwłoki, z odstępami czasowymi sięgającymi maksymalnie kilkunastu dni i wynikającymi w szczególności z czasu koniecznego na obrót korespondencji. Przedstawiona wyżej chronologia zdarzeń przeczy zarzutom skargi powódki albowiem wynika z niej, iż w kwestionowanym okresie Sąd podejmował w sprawie adekwatne czynności, zmierzające do rozpoznania istoty sprawy.

Za nieskuteczny należy uznać zarzut skarżącej, iż spóźniona decyzja Sądu o odmowie dopuszczenia do udziału w sprawie pełnomocnika pozwanego wydana na rozprawie w dniu 18 grudnia 2015 r. doprowadziła do przedłużenia postępowania. Brak jest bowiem jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że wcześniejsza weryfikacja uprawnień pełnomocnika pozwanego do występowania przed Sądem doprowadziłaby do wcześniejszego zakończenia tego postępowania. Nadto, jak wynika z analizy akt sprawy, niezależnie od kwestii czy pełnomocnik pozwanego posiadał legitymację do występowania w tym postępowaniu, po przekazaniu sprawy do referatu Sędziego w dniu 4 listopada 2015 r., Sędzia referent, w ramach swojego uprawnienia, zarządził o powtórzeniu czynności dowodowych polegających na przesłuchaniu świadka i powódki, i wezwaniu ich na termin rozprawy wyznaczony na dzień 18 grudnia 2015 r. (k. 180v) Kolejne odroczenia terminów rozpraw były natomiast wynikiem niestawiennictwa świadka wnioskowanego przez powódkę, która usprawiedliwiała jego nieobecność i podtrzymywała wnioski o jego przesłuchanie, aż do rozprawy w dniu 13 kwietnia 2016 r., nie sposób zatem czynić z tego zarzutu.

W ocenie Sądu sprawność postępowania została jedynie zakłócona poprzez wyznaczenie w dniu 2 lipca 2015 r. terminu rozprawy odległego o 4 miesiące od daty wydania zarządzenia w tym przedmiocie bo na dzień 29 października 2015 r., niemniej okoliczność tę uzasadnia nie tylko oczekiwanie przez Sąd na uprawnomocnienie postanowienia o odmowie odrzucenia pozwu ale też, jak wskazano już powyżej, korzystanie przez sędziego referenta w tym czasie z urlopów w okresach od dnia 20 lipca do 21 lipca 2015 r., od dnia 27 lipca do 14 sierpnia 2015 r., od dnia 29 września do 1 października 2015 r., a od dnia 2 października 2015 r. urlopu macierzyńskiego, czego konsekwencją było przekazanie sprawy do referatu innego Sędziego w dniu 4 listopada 2015 r.

Wobec powyższego, nie sposób dopatrzeć się w czynnościach podejmowanych przez Sąd Rejonowy (...) w (...) zaniedbań, mogących skutkować stwierdzeniem nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu sprawy.

Odnosząc się kolejno do zarzutu przewlekłości postępowania w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt XIX Ga 796/16 Sądu Okręgowego w (...), wskazać należy, że sprawa z powództwa A. Ś. przeciwko B. P. o zapłatę wraz z apelacją pozwanego wpłynęła do Sądu Okręgowego w (...), Wydziału XIX Gospodarczego Odwoławczego w dniu 12 sierpnia 2016 r. W dniu 18 sierpnia 2016 r. Przewodnicząca Wydziału wyznaczyła termin rozpoznania apelacji na dzień 17 sierpnia 2017 r.

W dniu 6 lutego 2017 r. powódka złożyła skargę o stwierdzenie przewlekłości postępowań toczących się w sprawie z jej powództwa przeciwko B. P.

o zapłatę przed Sądem Rejonowym w (...), przed Sądem Rejonowym (...) w (...) i przed Sądem Okręgowym w (...).

Ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1483 z późn. zm., dalej jako ustawa) nie określa wprost, jaki okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy należy uznać za nieuzasadnioną zwłokę. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się jednak, że o przewlekłości postępowania apelacyjnego można zasadniczo mówić w przypadku bezczynności sądu drugiej instancji polegającej na niewyznaczeniu rozprawy apelacyjnej, która trwa co najmniej 12 miesięcy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 maja 2005 r., II SPP 96/05, OSNP 2005 Nr 23, poz. 384; z dnia 16 marca 2006 r., III SPP 10/06, OSNP 2007 nr 7-8, poz. 120; z dnia 21 marca 2006 r., III SPP 13/06, OSNP 2007 nr 7-8, poz. 121, z dnia 18 maja 2016 r., III SPP 53/16, niepublikowane, z dnia 14 lipca 2016 r. III SPP 55/16). W niniejszej sprawie, gdzie okres oczekiwania na termin rozprawy apelacyjnej wyznaczonej na dzień 17 sierpnia 2017 r. wynosi dwanaście miesięcy, roczny okres został zasadniczo zachowany.

Sąd Apelacyjny dostrzega wprawdzie, iż dla skarżącej sytuacja, w której się znalazła jest wysoce niekorzystna, niemniej Sądowi Okręgowemu w (...) nie można postawić zarzutu nieusprawiedliwionego opóźnienia w podejmowaniu czynności. Jak wynika z akt sprawy termin rozpoznania apelacji został wyznaczony przez Sąd Okręgowy niezwłocznie albowiem w przeciągu pięciu dni od wpłynięcia akt sprawy do wydziału. Inną kwestią jest odległość tego terminu. Zgodnie z regulaminem urzędowania sądów powszechnych sprawy powinny być rozpoznawane według kolejności ich wpływu, a odstępstwo od tej zasady możliwe jest jedynie w odniesieniu do spraw pilnych oraz w wypadkach szczególnie uzasadnionych (§ 56 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości Regulamin Urzędowania Sądów Powszechnych z dnia 23 grudnia 2015 r., Dz. U. z 2015 r. poz. 2316 z późn. zm.). Sprawa powódki do kategorii pilnych się jednak nie zalicza. Dlatego też, mając na względzie ilość spraw i obciążenie sędziów należy uznać, że wyznaczony termin 17 sierpnia 2017 r. jest najwcześniejszym możliwym terminem dla rozpoznania sprawy z powództwa skarżącej zawisłej przed Sądem Okręgowym w (...) na skutek apelacji pozwanego pod sygn. akt XIX Ga 796/16. Na powyższy stan rzeczy miało wpływ wiele czynników, których nie sposób nie uwzględnić. Przede wszystkim w 2016 roku zmniejszył się stan osobowy sędziów orzekających w XIX Wydziale Gospodarczym Odwoławczym o 1/3 składu sędziowskiego. Porównanie wpływu za trzy kwartały 2016 r. wobec trzech kwartałów 2015 r. wskazuje natomiast na wzrost wpływu w repertorium „Ga” i „Gz” o prawie 25 %. Stale rosnąca liczba spraw rozpoznawanych przez Wydział XIX Gospodarczy – Odwoławczy Sądu Okręgowego w (...) przy jednoczesnym zmniejszeniu obsady sędziowskiej i uwzględnieniu konieczności rozpoznawania również innych spraw według kolejności ich wpływu przemawiają za przyjęciem, że termin wyznaczony w sprawie był najwcześniejszym z możliwych.

Mając na uwadze powyższe, wobec braku nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniach przed Sądem Rejonowym (...) w (...) o sygn. akt VI GC 1076/14 i Sądem Okręgowym w (...) o sygn. akt XIX Ga 796/16 skargę należało w tym zakresie oddalić na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.).

O zwrocie opłaty od skargi orzeczono na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy.

SSA Janusz Kiercz SSA Tomasz Pidzik SSA Lucjan Modrzyk

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

a. (...)

b. (...)

c. (...)

d. (...)

2. (...)

(...)

(...)